

Høringsvar fra Utdanningsforbundet Namsos — Skolestruktur i Namsos kommune

Utdanningsforbundet Namsos takker for muligheten til å gi innspill i saken om framtidig skolestruktur i Namsos kommune. Vi opplever at prosessen så langt har vært ryddig, og forventer at kommunen også framover legger til rette for dialog og reell medvirkning. Dette er avgjørende for legitimitet i prosessen og for å gi politikerne et godt grunnlag for beslutninger.

Utdanningsforbundet Namsos tar ikke stilling til om enkeltskoler bør legges ned eller opprettholdes. Vårt bidrag i denne høringen er å vurdere forutsetningene for kvalitet i opplæringen, barnets beste og kommunens plikt til å drive skole i tråd med gjeldende lov- og regelverk. Skolen i Namsos er over flere år blitt gjenstand for betydelige innsparinger. Driften ved flere skoler er i dag på et minimumsnivå, og flere enheter er allerede svært nær grensen for hva som kan anses som pedagogisk, organisatorisk og arbeidsmiljømessig forsvarlig.

Utdanningsforbundet Namsos er særlig bekymret for signalene om at om lag 24 millioner kroner foreslås omdisponert fra grunnskole til helse- og omsorgssektoren. Vi har forståelse for at kommunen på sikt vil møte en nedgang i elevtall. Samtidig legger høringsnotatet opp til betydelige reduksjoner i lønnskostnader. Utdanningsforbundet Namsos stiller spørsmål ved realismen i disse innsparingstallene dersom kvaliteten i Namsosskolen skal ivaretas. Skolene i kommunen drives allerede i dag med svært stramme rammer, og bemanning og ressurser er under betydelig press. Etter vår vurdering foreligger det ikke et tilstrekkelig grunnlag for å konkludere med at de foreslåtte innsparingene kan gjennomføres uten at dette får direkte konsekvenser for kvalitet, arbeidsmiljø og skolens evne til å oppfylle lovpålagte oppgaver. Vi kan ikke se at midler som eventuelt frigjøres gjennom strukturendringer er beskrevet tilbakeført til skole eller øremerket skoleutvikling. Dersom skolestrukturen endres samtidig som det gjennomføres ytterligere reduksjoner i lønnskostnader, vil resultatet være en skole med tilsvarende lav eller lavere kvalitet enn i dag. En slik utvikling er ikke bærekraftig, verken pedagogisk, faglig eller som grunnlag for framtidig skole i Namsos.

Vi savner at høringsnotatet tydeliggjør hva slags skole Namsos kommune ønsker å utvikle på lang sikt. Begrepet «kvalitet» brukes gjennomgående, men uten en klar konkretisering. Hva legger Namsos kommune i kvalitet i skolen? For Utdanningsforbundet handler kvalitet i skolen om rammer som faktisk gjør det mulig å oppfylle skolens samfunnsmandat. Dette innebærer blant annet tilstrekkelig lærertetthet i praksis, ikke bare beregnet på telledato, samt stabil tilgang på kvalifiserte lærere. Videre forutsetter kvalitet at lærerne har tid til for- og etterarbeid, samarbeid og deltakelse i profesjonsfelleskap, og at skolen har kapasitet til å arbeide systematisk med tidlig innsats og reell tilpasset opplæring. Egnede rom og arealer til gruppeundervisning, spesialpedagogisk arbeid, vurdering og pauser er også avgjørende for et godt lærings- og arbeidsmiljø.

Lærere i skolen er gitt et tydelig samfunnsmandat gjennom opplæringsloven og læreplanverket. Når rammebetingelsene ikke gjør det mulig å oppfylle krav i lover og forskrifter, kan det heller ikke hevdes at elevene får et opplæringstilbud av god kvalitet. Flere

av skolene i kommunen leverer i dag gode resultater når det gjelder elevenes faglige utvikling, trivsel og skolemiljø, uavhengig av størrelse på skolen. Det er viktig å understreke at disse resultatene ikke nødvendigvis er et uttrykk for at dagens rammer er tilstrekkelige, men for den høye innsatsen som legges ned i skolene. Dette viser samtidig at robuste fagmiljøer ikke automatisk følger av større enheter, men av systematisk utviklingsarbeid, stabile personalgrupper og gode rammevilkår som gjør kvaliteten bærekraftig over tid.

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle beslutninger som berører barn og unge. I vurderingen av ny skolestruktur innebærer dette blant annet å se hvordan endrede elevgrupper, større klasser, skolevei og tilgjengelige ressurser påvirker elevenes læring, trivsel og utvikling i det daglige. Større elevgrupper uten økte ressurser vil gi mindre tid til hver enkelt elev, svekke tilpasset opplæring og redusere muligheten for tidlig innsats. Utdanningsforbundet vil særlig påpeke at dagens komplekse skolehverdag gjør én lærer per klasse lite bærekraftig. Økt behov for tilrettelegging, flere elever med særskilte behov og skjerpede krav til dokumentasjon og oppfølging forutsetter tilstrekkelig bemanning og støttefunksjoner. Videre minner vi om opplæringslovens bestemmelser om inndeling av elever i grupper, kravet om trygge og pedagogisk forsvarlige læringsmiljø, samt regelverk knyttet til skolebygg, arealer og arbeidsplasser. Disse kravene må være styrende for valgene som skal tas i skolestruktursaken. Barnets beste handler om elevenes totale belastning.

Utdanningsforbundet Namsos forventer at eventuelle endringer i skolestrukturen bygger på langsiktige og kunnskapsbaserte vurderinger, ikke kortsiktige økonomiske tiltak. Dersom strukturendringer gir økonomiske gevinster, forutsetter vi at nok midler tilbakeføres til skole, vi trenger å ha nok til å drive forsvarlig. Målet for Namsoskolen i framtiden må være å ha en skole godt forankret etter lov og avtaleverk og som gir et godt og kvalitetssikkert utdanningstilbud for alle barn og unge i Namsos kommune. En forutsetning for dette er at vi har nok midler til å styrke kvalitet, bemanning og læringsmiljø i skolen.

Med vennlig hilsen

Styret i Utdanningsforbundet Namsos